

Zápis z 21. jednání Výboru pro koordinaci regulace oboru vodovodů a kanalizací (Výbor VaK) konaného dne 25. 03. 2021

Místo konání: Jednání proběhlo formou videokonference.

Přítomní: Zástupci z řad MF, MPO, MŽP, HK ČR, SMO ČR, ČMKOS, ASO ČR, ERÚ, ČSÚ, Úřadu vlády ČR a MZe. Z jednání se omluvil zástupce za SMS ČR. Elektronický seznam účastníků je veden u tajemníka Výboru VaK.

Pozvánka na jednání od Ing. Aleše Kendíka, náměstka pro řízení sekce vodního hospodářství Ministerstva zemědělství a současně předsedy Výboru VaK, byla odeslána e-mailovou poštou dne 1. 03. 2021. Z důvodu epidemiologické situace v ČR a doporučení omezovat osobní účasti na jednáních byla forma jednání s využitím videokonference.

1. Úvod

Předseda Výboru VaK Ing. Aleš Kendík (dále také jen „Předseda“) zahájil jednání v 10:00 hodin. Přivítal zúčastněné a dále uvítal nového zástupce za MF pana Ing. Jiřího Fojtíka, náměstka pro řízení sekce Finanční řízení a audit, který nahradil PhDr. Tomáše Vyhnánka.

Program jednání s přílohami pracovních podkladů byl rozeslán e-mailovou poštou dne 19. 3. 2021. K programu nebyly vzneseny žádné připomínky.

Předseda dále postoupil jednání ke druhému bodu programu.

2. Informace MF k revizi cenové regulace pro rok 2022 - 2026

Zástupci MF blíže prezentovali hlavní body navrhované změny cenové regulace, která má za cíl zvýšit efektivitu regulace oboru VaK. MF předložilo návrh znění cenového výměru pro období 2022 až 2026. Zástupce MF uvedl, že konečná textace cenového výměru podléhá schválení paní ministryni financí.

Navrhovaný cenový výměr sleduje zpřísnění regulace v případě nesouladu kalkulované a skutečně dosažené ceny, a to prostřednictvím zavedení vyrovnávací kalkulace a povinnosti tzv. vyrovnání, které umožňuje mimo jiné vyžadovat plnění povinnosti vyhlášky č. 428/2001 Sb. z hlediska plně nákladové ceny. Každá koruna, která bude vybrána neoprávněně, bude muset být vrácena. Naopak v případě vzniku úspor, bude možnost tyto čerpat příjemcem vodného a stočného do výše maxima regulovaného zisku.

Navrhuje se zpřísnění oznamovací povinnosti regulovaných subjektů, které budou mít nově povinnost odevzdávat kalkulace cen Ministerstvu financí pro účely cenové regulace. Porovnání (z pohledu MF – tzv. vyrovnávací kalkulace) plánuje MF získávat od MZe (kam jsou povinně zasílány podle zákona o vodovodech a kanalizacích).

Navrhuje se zvýšit vliv obcí v oblasti možnosti uplatňování dvousložkové formy ceny pro vodné a stočné (případně zvýšení limitu pro možné uplatňování pevné složky ceny). Nadále bude možnost uplatnění dvousložkové formy ceny podléhat předchozímu rozhodnutí obce nebo jiného subjektu určeného v zákoně o vodovodech a kanalizacích.

Mění se vzorce pro výpočet zisku (odstranění vícekolejnosti regulace) s cílem jednotného rozdělení zisku mezi provozovatele a vlastníky (odstranění dohod o rozdělení zisku mezi vlastníka a provozovatele). Jako nová základna pro výpočet oprávněného zisku byla zvolena reprodukční hodnota infrastrukturního majetku podle VÚME. Vzorec je založen na stávajícím principu návratnosti kapitálu. Nadále zůstává zachováno pravidlo maximálního meziročního nárůstu zisku (zabránění možnosti skokového nárůstu cen).

Prodloužením regulačního období na 5 let a také upřesněním seznamu ekonomicky oprávněných a neoprávněných nákladů sleduje MF zvýšení právní jistoty regulovaných subjektů.

Předložená textace cenového výměru má v sobě zapracovány předchozí připomínky členů Výboru VaK, které byly případně vysvětleny. S MŽP se MF dohodlo, že by MŽP v rámci podmínek dotací z EU mohlo plně navazovat na regulaci MF. Prozatím materiál neobsahuje konkrétní čísla, která jsou v procesu analýz a dalších jednání. Po projednání parametrů v rámci Výboru VaK (květen 2021), plánuje MF v červnu vydání cenového výměru a od července do prosince MF připravuje školení a metodickou podporu subjektů regulace.

Následně byla otevřena diskuse.

V rámci diskuse potvrdil zástupce MF, že nový způsob výpočtu zisku by měl vzhledem na novou základnu jeho výpočtu, tj. reprodukční hodnotu majetku postačovat i pro potřebu tvorby prostředků na obnovu a zahrnutí goodwillu. V odůvodněných případech lze uplatnit výjimku. Bylo konstatováno, že dostatečnost nové základny pro výpočet zisku bude možné ověřit až po předložení konkrétní výše % pro výpočet zisku, který prozatím není součástí předloženého návrhu cenového výměru.

Zástupce MZe deklaroval připravenost k diskuzi na sladění textace cenového výměru s vyhláškou č. 428/2001 Sb. a zákonem o vodovodech a kanalizacích. MZe navrhuje, aby byly v cenovém výměru použity termíny, které jsou v sektoru už zavedeny (např. „vyrovnávací kalkulace“ je „porovnání“). Zástupce MZe dále uvedl, že MZe trvá v pravidlech cenového výměru na rozlišení uplatnění dvousložkové formy ceny pro vodné a stočné konečným odběratelům a uplatnění dvousložkové formy vodného u vody předané, resp. převzaté vody odpadní.

Dále bylo konstatováno, že pokud by došlo k využívání dat zasílaných na MZe také pro potřeby MF, bude to pro regulované subjekty znamenat zjednodušení. Důležité je také zachování a nastavení výše % podílu pevné sazby v případě dvousložkové ceny (zejména pro obce s chatovými oblastmi). Podle vyjádření zástupce MŽP navrhovaná změna regulace byla projednána a zohledňuje i postupy fondů EU.

Závěr:

Členové Výboru VaK zašlou k předloženému materiálu své připomínky do konce března 2021. Počátkem května se Výbor VaK opět sejde k projednání konečné verze návrhu cenového výměru. Ministerstvo zemědělství je připraveno na samostatné jednání s Ministerstvem financí s cílem sladit cenový výměr s vyhláškou č. 428/2001 Sb. a zákonem o vodovodech a kanalizacích.

3. Informace MZe k vyhodnocení výzev zaměřených na ztráty vody a informace k identifikaci subjektů, které s určitou pravděpodobností neplní povinnost vést majetkovou a provozní evidenci VaK.

Zástupce MZe informoval o dokončení vyhodnocení výzev, které byly zaslány určité skupině subjektů a týkaly se ztrát vody. V první skupině byly subjekty s nulovými ztrátami, ve druhé skupině subjekty se ztrátami 30% a více. Celkem bylo osloveno 732 subjektů (zahrnuje cca 10% trhu podle počtu obyvatel). Jedná se zejména o menší obce, které samy provozují svoji infrastrukturu. Podle vyhodnocení se nejčastěji v případě nulových ztrát jednalo o chyby v hlášení VÚPE (MZe se snažilo na této úrovni také metodicky pomoci). Další část subjektů (skoro čtvrtina) obhájila, že hospodaří s nulovými ztrátami, což může být například ovlivněno přesností měření spotřeby. Ve druhé skupině subjektů, které vykazovaly ztráty 30 a více %, téměř polovina subjektů přiznala, že v roce 2019 řešila větší havárie nebo sled havárií, a přibližně u 30% oslovených subjektů se jedná o skutečně zhoršený technický stav infrastruktury. MZe ztráty vody vyhodnocuje pravidelně v benchmarkingu (na celém trhu). MZe bude meziročně tyto údaje vyhodnocovat a v případě neřešení problematiky vysokých ztrát bude sjednávána náprava v rámci cílených kontrol.

Druhá problematika, týkající se prověření plnění si povinnosti vést majetkovou a provozní evidenci a navazujících povinností vlastníka infrastruktury VaK stále probíhá. MZe v loňském roce analyzovalo více než 2 tis. obcí, u nichž žádný katastr nebyl obsažen v majetkové a provozní evidenci VaK pro veřejnou potřebu. Z této analýzy bylo identifikováno celkem 216 obcí, kde MZe předpokládá existenci VaK pro veřejnou potřebu. (Tato oslovená skupina představuje dopad do cca 117 tis. obyvatel). Z průběžného vyhodnocení je zde zřejmé, že nejčastějším problémem je neznalost zákonné povinnosti nebo opomenutí odeslání hlášení VÚME a VÚPE. Dalších přibližně 16% obcí z dosud obdržených vyjádření tvrdí, že infrastrukturní majetek není pro veřejnou potřebu, ale svoje tvrzení neprokázali. Po obdržení vyjádření všech oslovených obcí a po jejich vyhodnocení bude následně v odůvodněných případech MZe ve spolupráci s příslušnými vodoprávními úřady požadovat zjednání nápravy.

Následně byla otevřena diskuse:

Předseda Výboru VaK upřesnil, že MZe už několik let vypracovává benchmarking sektoru VaK a systematicky usiluje o vylepšení kvality dat. Předložené informace přímo souvisí s touto činností.

Závěr:

Výbor VaK vzal na vědomí uvedené informace o vyhodnocení výzev MZe zaměřených na vykázané ztráty vody v trubicí síti za kalendářní rok 2019 a přehledu počtu obcí oslovených v rámci kampaně zaměřené na identifikaci subjektů, které s určitou pravděpodobností neplní povinnosti zasílat VÚME a VÚPE a další navazující povinnosti vlastníka infrastruktury VaK.

4. Různé

Doporučení Evropské komise k zavedení monitoringu odpadních vod na SARS-CoV-2

O doporučení EK informoval zástupce HK ČR. Už v průběhu první vlny pandemie PVK a.s. v rámci programu TAČR ověřovaly teorii o možnosti sledování výskytu infekce SARS-CoV-2 prostřednictvím realizace testování odpadní vody (možná předpověď trendu výskytu se 14 denním předstihem). Podle doporučení EK by se mělo v testech pokračovat od 1. 10. 2021 u ČOV s kapacitou 150 tis. EO a více (v ČR jsou 4 ČOV o této kapacitě). Pokud by vláda ČR akceptovala doporučení EK je sektor VaK reprezentovaný Sdružením oboru vodovodů a kanalizací ČR, z.s., ve spolupráci s VŠCHT a Výzkumným ústavem veterinárního lékařství v Brně připraven zabezpečit potřebné procesy odběrů a rozborů vzorků. Protože se může jednat o stovky vzorků a náklady mohou představovat řádově miliony Kč, bylo by zde na místě hradit tyto náklady z prostředků na zvládnutí pandemie a nepřenášet je k tíži provozovatelů resp. odběratelů.

Zástupce MZe konstatoval, že pokud by se uvedený postup zvolil za pomůcku při zvládnutí pandemie, měly by být náklady v plné výši hrazeny státem a neměly by být přeneseny na konečné odběratele. Proto předseda Výboru VaK ve spolupráci se zástupcem HK ČR prodiskutují uvedenou problematiku se zástupci Ministerstva zdravotnictví a hygienických stanic.

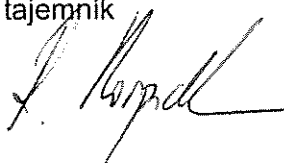
Závěr:

Předseda Výboru VaK bude informovat jeho členy o výsledku jednání se zástupci Ministerstva zdravotnictví a hygienických stanic o problematice doporučení EK k zavedení monitoringu odpadních vod na SARS-CoV-2.

Předseda Výboru VaK poděkoval za účast a jednání ukončil. Další jednání se uskuteční v průběhu měsíce května 2021.

Zapsali: Ing. Želmíra Macková, MBA

Ing. Radek Hospodka, tajemník

Schválil: Ing. Aleš Kendík
předseda

